

Van de redactie

Van de redactie - Mienke Langberg

Bent u iemand van de gulden middenweg of zoekt u liever de uitersten op? Met de komst van een grote groep vluchtelingen-kinderen staat de noodzaak van een weloverwogen meertaligheidsbeleid weer in de schijnwerpers. Hoe kunnen we het onderwijs zo inrichten dat deze kinderen zich kunnen ontwikkelen tot meertaligen die gebruik maken van hun talenten? Soms lijkt het een kwestie van kiezen: een eentalig beleid, met beter Nederlands, of meertaligheid, ten koste van het Nederlands. Maar is dat wel zo? In dit nummer schrijft redacteur Carla van Hengel-van Esch in haar artikel 'Meertaligheid een oordeel of een voordeel?' over de mogelijkheden om in het primair onderwijs ruimte te geven aan de thuistalen van vluchtelingenkinderen.

Dat taal een centrale rol speelt in het onderwijs, daarvan hoeven wij elkaar niet te overtuigen. Er zijn op school allerlei situaties waarin de verwevenheid met taal naar voren komt. Zo geeft de Bibliotheek *op school* een extra stimulans aan de leestaalontwikkeling. Leesbevordering vindt plaats door een ruim aanbod aan boeken die aansluiten bij de interesses van kinderen. Taal speelt een rol bij alle vakken en ontwikkelingsgebieden. Om complexere rekenproblemen op te lossen is het belangrijk om rekentaal en gespreksvaardigheden te ontwikkelen. Ook taal en executieve functies zijn met elkaar verweven, toont het proefschrift van Eva van de Sande aan. In dit nummer vindt u praktische tips om met het inzetten van executieve functies de beginnende geletterdheid te bevorderen.

Uit onderzoek blijkt dat meertaligen beter ontwikkelde executieve functies en meta-cognitief vermogen hebben en zich eerder in verschillende perspectieven kunnen verplaatsen dan eentaligen. Zo blijken meertaligen flexibeler en creatiever, gewend als ze zijn om tussen taalsystemen te switchen. En zijn dat niet net de eigenschappen die goed van pas komen met het oog op de maatschappij en de toekomst?

Vluchtelingenkinderen staan voor de opgave om zich het Nederlands in korte tijd eigen te maken. Maar het is ook belangrijk voor hen om in hun eigen taal te blijven communiceren, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot volwaardige meertaligen, medeburgers met zelfvertrouwen. Ik zie in mijn eigen gezin hoeveel meerwaarde het heeft dat mijn kinderen de moedertaal van hun vader leren. Het is zeker niet de makkelijkste weg, maar wel de weg met de meeste kansen. Dat het complex is voor scholen is evident. Op een informatie-bijeenkomst sprak ik een directeur van een school voor eerste opvang. Ze vertelde me over een schrijvende situatie op de school waarnaar haar leerlingen doorstroomden, waarbij 11-jarige kinderen vanwege hun taalniveau Nederlands in groep 4 werden geplaatst. Laten we vooral gebruik maken van de kennis en ervaring die er al is bij scholen en experts. En op zoek gaan naar voorbeelden van veelbelovende praktijk-situaties. In dit nummer staat een bijdrage van Smits en Van Koeven die een populair blog schrijven over goed taalonderwijs. Soms blijkt het nodig om zaken scherp te stellen en de uitersten op te zoeken. Zo blijven we met elkaar in gesprek over wat dat dan is: goed taalonderwijs.